

Ponedjeljak, 29. rujna 2014.

SIMPOZIJ 'STOPAMA POBIJENIH': PREDAVANJE PERE KOŽULA PREDSEDNIKA POVJERENSTVA ZA UREĐIVANJE I OBILJEŽAVANJE GROBIŠTA IZ II. SVJETSKOG RATA I PORAČA

Na VI. Simpoziju 'Stopama pobijenih' održanom u samostanu Hercegovačke franjevačke provincije na Širokom Brijegu, predavanje o radu Povjerenstva za uređivanje i obilježavanje grobišta iz Drugog svjetskog rata i porača na području Općine Široki Brijeg održao je Pero Kožul predsjednik Povjerenstva.

Predavanje prenosimo u cijelosti.

Pero Kožul - predsjednik

Povjerenstvo za obilježavanje
i uređivanje grobišta Drugog svjetsko rata
i porača na prostoru Općine Široki Brijeg
- I z l a g a n j e -

SIMPOZIJ

„Stopama pobijenih“

Široki Brijeg, 28. rujna 2014. godine

VIJESTI

SIMPOZIJ 'STOPAMA POBIJENIH': PREDAVANJE PERE KOŽULA PREDSEDNIKA POVJERENSTVA ZA UREĐIVANJE I OBILJEŽAVANJE GROBIŠTA IZ II. SVJETSKOG RATA I PORAČA

Na VI. Simpoziju 'Stopama pobijenih' održanom u samostanu Hercegovačke franjevačke provincije na Širokom Brijegu, predavanje o rad...

HKK Široki obilježio 40 godina kluba

Hrvatski košarkaški klub Široki ove godine obilježava 40-u godinu od svog osnivanja i uspješnog rada i djelovanja.

Predstava 'Kokoš' oduševila publiku u prepunom kinu 'Borak'

Predstava 'Kokoš' u izvedbi glumaca 'Malog teatra' iz Mostara nastavlja puniti kazališta i kino dvorane u Hercegovini. Upravo je p...

NAJAVA 6. SIMPOZIJA 'STOPAMA POBIJENIH'

U samo stanu Hercegovačke franjevačke provincije u Širokom Brijegu u nedjelju, 28. rujna, bit će održan 6. simpozij pod nazivom 'St...

NAJAVA 21. SJEDNICE OPĆINSKOG VIJEĆA

Općinsko vijeće Širokog Brijega održat će 21. sjednicu Općinskog vijeća u ponedjeljak 29. rujna 2014., s početkom rada u 10 sati. ...

HKUD 'CRNAČ' I IZASLANSTVO OPĆINE ŠIROKI BRIJEG NA 49. VINKOVAČKIM JESENIMA

U svečanom mimohodu središnjem događaju ovo godišnjih 49. Vinkovačkih jeseni, održanom 21. rujna, među 78 kulturno-umjetničkih druš...

Na Mosoru služena sveta misa za poginule Škripare

Na brdu Mosor iznad Širokog Brijega služena sveta misa a te je održana procesija do groba hrvatskih vojnika – Škripara.

KALENDAR DOGAĐAJA

Rujan 2014						
P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

PITAJTE NAČELNIKA

Miro Kraljević
Načelnik Općine
Široki Brijeg

e-Uprava

naručite izvode e-mailom

- Matične knjige rođenih
- Matične knjige vjenčanih
- Matične knjige umrlih
- Uvjerenja o državljanstvu

► Pitajte predsjednika Općinskog vijeća

► Općinsko vijeće

► Općinske službe

► Javna poduzeća i ustanove

► Poslovno - gospodarske zone

► Dokumenti i obrasci

► Službeni glasnici Općine Široki Brijeg

► Informativni bilten 'Široki info'

► Statut Općine Široki Brijeg

► Proračun Općine Široki Brijeg

► Strategija razvika Općine Široki Brijeg

► Mjesne zajednice

„Nekoliko puta izgovorena laž, pola je istine, a ako je zapisana, vremenom postaje istina“. Izrečena ili napisana riječ „istina“ u prvi mah zvuči snažno, ozbiljno i uzvišeno. Slušatelj ili čitatelj na tu riječ se trgne, očekujući nešto veliko i stvarno. Ako se ispred riječi „istina“ još doda i riječ „živa“, čovjek se počinje napinjati i unositi u ono što slijedi. Prošlost je teško promijeniti, pa čak i kad se dugi niz godina lažno prikazuje. Naša istina prestala je postojati 7. veljače 1944. godine, kada je nastupila ona koja ubija i pali. Tih apokaliptičnih dana i dugi niz narednih godina, primirja a ne mira, nova „bezgriješna“ vlast ubijala je nevine ljude, palila matice i povijesne knjige, zatirala katoličku vjeru i sve što je imalo mirisalo na hrvatstvo. Nametnula je novoutemeljenu pravednost, danas bi rekli „novu pravednost“, te unijela teške laži i neistine u školske i povijesne knjige. Jednim i svojim indoktriniranim informativno – medijskim aparatom prezentirala je samo jednu volju – volju Partije, koja je kontrolirala svaku izgovorenu i napisanu riječ. Svakodnevnim ubrizgavanjem laži, mutila je pamet većini lakovjernih. Stoga ne treba čuditi da „nekoliko puta izgovorena laž, pola je istine, a ako je zapisana, vremenom postaje istina“. Nerazumljivo je da se još i danas, tako izgovorene i zapisane lažne istine naše nadasve bolne prošlosti, još uvijek kriju u školskim udžbenicima i povijesnim knjigama, ali, što je još gore, i u mnogim glavama. Činjenično negiranje i demantiranje lažirane povijesti slično je sakupljanju razbacanih zrna žita. Zmo po zmo prave istine treba tražiti i čim prije pronaći, skupiti i pohraniti u vreću naše povijesti. Vrijeme ne oprašta, a žrtve terorom nametnute lažne istine (pre)duge i željno čekaju, da novo vrijeme i nova demokratska vlast izbrše, opovrgne i ispravi nanesevu tešku povijesnu nepravdu.

„Hrvatska povijest ima barem dvije istine“. U krvavom vremenu II. svjetskog rata i poraća naš hrvatski narod, posebno iz ovih krajeva, doživio je najteže dane svoje povijesti. Ubijeno je na tisuće nevinih žrtava za koje obitelji nikada nisu saznale njihova zadnja počivališta. Čitavo vrijeme, od 1945 – 1990. godine, komunistička vlast diktatorom je nametala i održavala svoju istinu. Mnogi nevinu su optuživani, zatvarani i ubijani pod lažnim izgovorom ugrožavanja ustavnopravnog poretka bivše države, tamnice hrvatskog naroda. Zbog toga su mnogi svjedoci „zanimili“, a u narodu zavlada olovna hrvatska šutnja. To razdoblje najbolje se ogleda u onoj narodnoj koja kaže, da „hrvatska povijest ima barem dvije istine“. Prva je naša, prava i prešućena, a druga njihova, lažna i nametnuta. Ta njihova istina, nastala NOB-om i NOV-om, masovnim zločinima KNOJ-a i OZNA-e, praćenjem i zatvaranjem UDBA-e i KOS-a i likvidacijama DB-a. U poratnim godinama tu pred našim kućnim pragom, a u sljedećih 45 godina jugoslavenskog primirja, a ne mira, i po cijelom demokratskom svijetu. Zasnivala se na bajci o novom i boljem društvu, na bratstvu i jedinstvu i socijalnoj pravdi. Jačali je izobiljem straha, nepravde i terora. Takva istina trovala je i unosila klicu razdora u hrvatsko biće, dovodeći do izdaje, od nacionalne do blisko-rodbinske. Svoju bahatost i brutalnost takva istina iskaljivala je na svemu što je hrvatsko, od imena i prezimena, uporabe hrvatskog jezika do slobodnog ispovijedanja katoličke vjere. Međutim, svako zlo i nepravdu kad-tad počinje nagrizati crv vremena, koji sve što je bolesno polako ali sigurno izjeda. Tako se u novije vrijeme, otkrivajući stvame događaje, u tu i tako oboljelu istinu, počeo uvlačiti crv sumnje. Od kada je Boga i svijeta poznato je da crvi napadaju ono što je mrtvo i trulo. Taj crv pravde uvukao se u njihovu trulu istinu, počeo je nagrizati i – polako, ali sigurno rastakati.

„Prava istina kad-tad će ugledati svijetlo dana“. Znamo da je istina spora, ali je i dostižna. Neće to ići ni brzo ni lako. Prošlo je nažalost gotovo dvadeset i pet godina, a vrlo se malo toga pomaklo s mjesta. Je li u traganju za pravom istinom nedostajalo političkih okvira, nacionalne svijesti, materijalnih sredstava ili možda hrabrih i odvažnih ljudi? Reklo bi se da je istina od svega ovog pomalo, ali izgleda da je kazakao ljudski faktor, da je najviše nedostajalo ovoga zadnjeg. Kroz dugu povijest najviše smo služili tuđini i bili pod njegovom čizmom. Mnogi, bogati iskustvom, promijenili su samo ruho da bi zadržali visoke položaje u društvu. Znate onu: „Ovakvi ko mi uvijek će trebati“ Nacionalna zabluda bila je od takvih očekivati, da prebiru po svojoj ili očevoj prošlosti, i da isprave nametnutu istinu. Drugi, pak, hrabri, poštenji, ali i naivni, s puškom u ruci, ginuli su da „prava istina ugleda svijetlo dana“. Poglavlja prave istine i naše krvave prošlosti, moraju se napokon ugraditi u posve nove povijesne knjige. Možda je već pomalo i kasno, ili je u svakom slučaju krajnje vrijeme da lažna istina tog nesretnog dijela naše povijesti bude konačno ispravljena. Naša istina puno je drugačija od njihove, upravo zato jer je istina. Činilo nam se da je nema ili da je davno umrla, jer dugo je godina bila ukradena i pritvorena. Ali, hvala Bogu, iako tiha i slaba, ostala je živa i što je najvažnije, nije izdahnuła. Unatoč nemogućim torturama krvnika, zadojenih komunističkim idejama, uspjela je preživjeti velike strahote. Često pljuvana i gažena, krivo optuživana i nepravdom ubijana, ipak je preživjela.

„Istina (ili povjest) je samo jedna“. Stoga se vratimo malo u svoje dvorište, u Široki Brijeg i Hercegovinu, da vidimo jesmo li se, kako i koliko mi sami pokrenuli. Proteklih nekoliko godina, ipak je pronađen način da se krene u potragu i činjenično potkrijepi prava istina o povijesnoj nepravdi nanijetoj

Najava Startup Weekend Vlašić

Republička agencija za razvoj malih i srednjih poduzeća, u suradnji s Udruženjem za promociju poduzetništva START organizira Start...

DOM 'MARIJA NAŠA NADA' OBLJEŽIO 10. OBLJETNICU SVOGA DJELOVANJA

U dvorani Doma za djecu s poteškoćama u tjelesnom ili psihičkom razvoju „Marija naša nada“ obilježena je 10. obljetnica djelovanja...

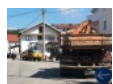
OBLJEŽENA 10. OBLJETNICA RADA HIDROELEKTRANE PEĆ MLINI

Prigodnom svečanosti na platou ispred strojarnice Hidroelektrane Peć Mlini (Grude) obilježeno je 10 godina njezina uspješnoga rada...

Preko dvadeset tisuća ljudi na velikoj proslavi u čast pobjednika US Opena Marina Čilića

Preko dvadeset tisuća posjetitelja okupilo se na velikoj proslavi koja organizirana u Medugorju u čast pobjednika US Opena Marina ...

U tijeku sanacija ulica fra Dominika Mandića i fra Didaka Buntića

Ovih dana u tijeku je sanacija Ulice fra Dominika Mandića, jedne od najprometnijih ulica u gradu.

IZRAVAN PRIJENOS MISE IZ CRKVE NA ŠIROKOM BRIJEGU

Na svetko vinu Uzvišenja svetog križa (14. rujna) Hrvatska televizija je prenosila misu iz župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Ma...

ČESTITKA ŠKRIPARIMA

Članovima kluba navijača 'Škripari',

Marin Čilić osvojio US Open

Marin Čilić, tenisač iz Medugorja, pobjednik je US Opena, posljednjeg teniskog Grand Slama sezone.

Počela realizacija ulične akcije koalicije 'Pod lupom'

Koalicija 'Pod lupom' započela je realizaciju 42. ulične akcije na cijeloj teritoriji BiH kako bi animirala građane da se prijave ...

Kampanja „Biraj život bez oružja“ u Širokom Brijegu

Promocija kampanje "Biraj život bez oružja", održana je na Trgu širokobrijeških žrtava s ciljem jačanja svijesti građana o opasnos...

- ▶ Briješka zvona
- ▶ Župe u Širokom Brijegu
- ▶ Franjevački samostan Široki Brijeg
- ▶ Spomen obilježja
- ▶ Povjerenstvo za obilježavanje grobišta II. svjetskog rata i poraća
- ▶ Registar poljoprivrednih gospodarstava
- ▶ Vijeće mladih Općine Široki Brijeg
- ▶ Udruge u Širokom Brijegu
- ▶ Galerija fotografija
- ▶ Video galerija
- ▶ Press clipping

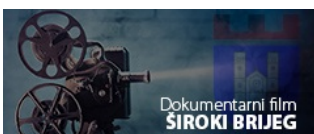
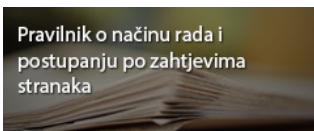
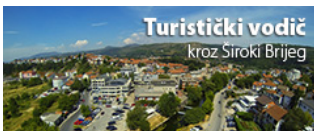
VREMENSKA PROGNOZA

Široki Brijeg

17°C Vlažnost: 63%
Vjetar: S 3.22 km/h

Utork	Srijeda	Četvrtak
12°C / 27°C	13°C / 28°C	15°C / 26°C

ANKETA

Dopada li Vam se novi izgled naše web-stranice?

102 Da
 31 Ne
 19 Mogla je biti bolja

Rezultati

VAŽNIJI TELEFONI

hrvatskom narodu. Zaludu je bilo očekivati, da ovako uređena nazovidržava, kakva je ova u kojoj smo se ni krivi ni dužni našli, nešto poduzme u svezi svega navedenog. Ipak, tražen je i pronađena način, odnosno mogućnost, da se pravno i institucionalno započne djelovati. Otkrivena je, dakle, zakonska mogućnost da se pri lokalnoj zajednici osnuju općinska Povjerenstava za obilježavanje i uređivanje grobišta Drugog svjetskog rata i poraća. Želja i volja za otkrivanjem, obilježavanjem, uređivanjem, iskapanjem i na koncu dokumentiranjem prave istine, iskazana je od naših ljudi, zašto ne reći i nacionalno svjesnih intelektualaca. Relativno mladi, kršćanski i domoljubno odgajani, krenuli su otkrivati tragove prešućene, ubijene i zakopane istine. Namjera ljudi iz općinskih Povjerenstava jest doći do pune, prave i jedine istine. Uostalom, istina i može biti samo jedna. Hodali smo iz mjesta u mjesto, s brda na brdo, od kuće do kuće, od čovjeka do čovjeka i tražili istinu. Istinu o sebi, o svojim fratrima, o svom narodu. Riječju, tražili su istinu. Tražili još po kojeg rijetko živućeg svjedoka, pa gotovo „stolitnjaka“, da ispriča doživljenu i dugo čuvan istinu. Nažalost, sve je manje tih dragocjenih svjedoka vremena. Obilaskom terena i kućnim posjetima, uvijek se nailazilo na isto: nevjerojatno zadovoljstvo, radost i gostoprimstva. Tako je kod nas u Širokom Brijegu dosada od tih dragocjenih svjedoka vremena, njih preko 200, pozorno slušajući i zapisujući osobne i obiteljske tragedije, te druge nemile događaje, prikupljeno isto toliko dragocjenih svjedočenja. Često se događalo: starci bi zastali u pola priče, odlutali negdje u svojim mislima, izgubili nit, nastao bi tajac, a samo po suzi moglo se pretpostaviti gdje su im misli otputovale. Teško je slušati bilo koje naše staro čeljade, npr. jednog starca kojemu su kao malom, jedno i pol godišnjem dječčaciću, koji je još doio, krvnici doslovno u dijelove sasjekli majku. Nakon sedamnaest dana nađena je, u šest dijelova zamotanu u šatorskom krilu. Ili, da su majci ubili jedno ili više djece, da su djeci pogubili i oca i majku. A za većinu onih koji su pobjegli pred komunističkom pošasti, nikad se više nije ni čulo. Završili su negdje u šumi, na proplanku ili u kakvoj jami, od Austrije do Makedonije. Da, do Makedonije! Osobno sam slušao svjedočenja nekoliko naših „Križara“ koji su svoj Križni put završili upravo u Makedoniji. Iako mnogi u to ni danas ne mogu povjerovati. Koliko jezivih sudbina, koliko jezivih priča imamo kod nas u Širokom Brijegu, ili u Hercegovini, ili pak u Hrvatskoj?

„Istina oslobađa“. Da je stvarno tako vidi se na ozarenim licima svjedoka poslije svake ispričane istine. Kao da su svojim iskazima skinuli veliki teret, kojega su dugo godina nosili na sebi i u svojoj duši. Osobno mi se u sjećanje urezalo jedno svjedočenje jednog dalmatinca, koji je s partizanima morao krenuti u borbe oko Širokog Brijega. Pričao nam je, da su komunisti formirali posebne odrede za likvidacije, koji su, kako kaže, imali odriježene ruke, da „očiste teren“ od narodnih neprijatelja. Zanimljivo je, da je osobno tražio vezu preko svog susjeda, čovjeka iz našeg kraja, da dođemo do njega i zabilježimo njegovo svjedočenje. Poslije danog iskaza, na njegovome naboranom licu doslovno je bila vidljiva poznata izreka da „istina oslobađa“. Možda bi i pravi zlikovci doživjeli nešto slično, kada bi pokazali mjesta gdje su „čisteći teren“, ostavili razbacane kosti nevinih ljudi. Unatoč tome, ljudi iz širokobriješkog Povjerenstva od Buhova na jugu do Ladine na sjeveru, od Blata na istoku do Vranića na zapadu, s oronulim starcima i starićama obišli su jame, vrtače, njive, doce i glavice. I znate li što je bilo najljepše vidjeti: ništa im ni u tim godinama nije teško. Često bi znali reći: „oću kad je to, ako treba i na kraj svita!“ Bez imalo ustezanja tražili su mjesta svojih najružnijih i najtužnijih iskustava, mjesta istine, mjesta gdje su zakopane ljudske kosti, za koje komunističke vlasti punih 50 godina nisu dopuštale ni da se spomenu. Tako se saznalo da samo širokobriješki prostor krije 128 lokaliteta na kojima su zločinci, na najokrutnije načine provodili svoj krvavi pir. Na tim mjestima u pojedinačnim i masovnim grobnicama, svjedoci tvrde, ubijeno je i zatrpano (ne pokopano, nego doslovno zatrpano) između 500 i 600 žrtava. Prema iskazima, većinom se radi o strijeljanim zarobljenicima, civilima, njemačkim i hrvatskim vojnicima, ustašama i dmobranima. Unatoč svakodnevnom milicijskom uhođenju i praćenju, zarasli grobovi krišom su uređivani i obilježavani, nikad ne postavljajući pitanje tko u njima počiva. Na njih se prigodno donosilo cvijeće, palile svijeće, na njima se mililo i zavjetovalo.

„Istina na kraju uvijek pobjeđuje.“ To je kao najveće „Božje davanje“ vidljivo iz rada općinskih Povjerenstava za grobišta II. svjetskog rata. Tako je širokobriješko Povjerenstvo na 9 lokaliteta otkrilo istinu i dosada ekshumiralo (ili iskopalo) 135 žrtava. Jedan dio, njih 41, koji nisu bili identificirani, dostojno je pokopano na Gradskom groblju Mekovac. Jedan identificirani hrvatski vojnik predan je obitelji, te je tako dočekao trenutak da bude pokopan i da mu duša nađe smiraj tamo gdje i priliči, u obiteljsku grobnicu. Ostalih 93 čeka stručnu obradu, kako bi i oni bili dostojno pokopani. Rad Povjerenstava teško dolazi do očiju javnosti, jer se isprani komunistički mozgovi tome žestoko opiru. U susjednoj nam matičnoj Domovini, vlast i medije još uvijek drže „Brozovi pravednici“. Državni prostor, ovdje gdje mi živimo, svi javno svojataju i svi imaju pravo na njega, osim nas. Poniženi i obespravljani u ovoj nazovidržavi, kao konstitutivni narod, nemamo ni svoju vlast, a ni mjesta ni prilike da iznesemo istinu. Ipak, Božja providnost, ali i hrvatska mudrost pronašli su način da okupe sva dosada formirana Povjerenstva u jedno zajedničko tijelo – „Odjel za Drugi svjetski i Domovinski rat“. U nepunih godinu dana postali smo

Naša ideja o najvećem hrvatskom memorijalnom groblju na Bilima zaparala je uši i digla prašinu. Nastavkom ozbiljnog rada i traženjem istine na ovom i drugim projektima bitnim za ispravljanje nametnute lažne povijesti, dijelom bi se odužili našoj nevino stradaloj braći. Naša i jedina istina kroz čitavo zlokobno vrijeme još zlokobnije se skrivala u poznatoj hrvatskoj šutnji. Ali, istina se polako budi iz polustoljetne hibernacije, tražeći malo svijetla i hrane. Još uvijek naša istina je kod živih svjedoka, dobrim dijelom na neotkrivenim grobištima, u dubokim jamama. I hoće na svjetlo dana! Svu svoju veličinu, ljepotu i snagu naša će istina iskazati, kad svjetlo dana ugledaju sve rasute kosti, kada budu objavljeni svi naši žrtvoslovi, kad budu napravljeni spomenici i kad izgradimo hrvatsko memorijalno groblje Herceg-Bosne. Kad sve ono što je skriveno – bude otkriveno, ono nenapisano – bude zapisano, ono ne izgovoreno – bude naglas izrečeno. Kad naša djeca budu učila hrvatsku povijest, hrvatski mediji izvješćivali s naših obljetnica i simpozija poput ovog, a hrvatske institucije štitele svoje nacionalne, vjerske i kulturne vrijednosti. Jedina i prava istina je samo jedna, ona oslobađa i na kraju uvijek pobjeđuje!

Svako Vam dobro!

na vrh članka

IMPRESSUM I UVJETI KORIŠTENJA

Glavni urednik

dr. sc. Drago Martinović

tel.: 039/702 811

fax: 039/705 915

e-mail: drago.martinovic@sirokibrijeg.ba

Tehnički urednik

Mirko Naletilić

tel.: 039/702 840

e-mail: mirko.naletilic@sirokibrijeg.ba

Podaci prikazani na ovim web-stranicama ponuđeni su isključivo u svrhu informiranja. Dokumenti i fotografije mogu se preuzimati bez ograničenja, ali bez neovlaštene izmjene podataka i uz obvezno navođenje izvora s linkom na www.sirokibrijeg.ba. Uredništvo nastoji da svi objavljeni podaci budu točni i potpuni, ali s obzirom na brzinu i kratkoću rokova u kojima se postavljaju informacije, moguće su pogreške, pa stoga preporučujemo provjeru kod relevantnih izvora informacija.

Izrada web stranica i web dizajn - Cicero

Široki Brijeg

službene stranice općine

Općina Široki Brijeg

Fra Didaka Buntića 11
88220 Široki Brijeg

Telefon: 039/702-801; 039/702-802;

Fax: 039/705-915;

E-mail: info@sirokibrijeg.ba

© SVA PRAVA PRIDRŽANA OPĆINA ŠIROKI BRIJEG